

آیا فقط نویسنده مسئول، مسئول است؟

مینو یغمایی، علیرضا منجمی*

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / ۱۳۹۶؛ ۱۷(۴۶): ۴۲۸ تا ۴۲۹

سردبیر محترم مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی

در تمامی مقالات فردی به عنوان نویسنده مسئول معرفی می‌شود. ترکیب "نویسنده مسئول" این ایده را به ذهن متبادر می‌کند که این نویسنده، مسئول محتوای مقاله است و سایر نویسندگان میرا از مسؤلیت! از آنجا که این ترکیب ترجمه "Corresponding author" است شاید اشکال در ترجمه فارسی آن باشد؟ در این نوشته در پی پاسخ به این پرسش هستیم که آیا "نویسنده مسئول" ترجمه مناسبی هست یا نه؟

با مراجعه به فرهنگ لغات در زبان انگلیسی، correspond به معنای communicate by exchanging letters و connected with (۲) است. این لغات به ترتیب مکاتبه کردن، مکاتبه داشتن، رابطه داشتن (۳ و ۴) و مکاتبه کننده (۴) ترجمه شده‌اند. پس روشن است که در معنای لغوی Corresponding author به معنای نویسنده مسئول نیست.

اما در بسیاری از موارد معنای تخصصی واژه‌ها با معنایی که در فرهنگ لغات می‌آید متفاوت است؛ پس این احتمال وجود دارد که Corresponding author در معنای تخصصی آن تمامی بار مسؤلیت را بر عهده می‌گیرد. کمیته بین‌المللی سردبیران ژورنال‌های پزشکی (ICMJE) عنوان گروه کاری از سردبیران ژورنال‌های پزشکی است که سالانه پیشنهاداتی در مورد هدایت، گزارش، ویرایش، و انتشار ژورنال‌های پزشکی ارائه می‌دهند (۵). طبق نظر این گروه، نویسنده مقاله باید اول، سهم قابل توجهی در طراحی، ایده‌پردازی، یا گردآوری، تجزیه و تحلیل داده‌ها داشته باشد. دوم پیش‌نویس مقاله را تهیه یا آن را نقادانه مرور کند. سوم نسخه آماده چاپ را تأیید نهایی کند و در نهایت در قبال تمامی بخش‌های مقاله پاسخگو باشد (۲). هم چنین طبق پیشنهاد این گروه corresponding author به فردی اطلاق می‌شود که مسؤلیت اصلی ارتباط با ژورنال طی فرآیند ارسال مقاله، داوری و انتشار آن و تکمیل کلیه مطالبات اجرایی مورد نیاز ژورنال را بر عهده دارد (۶).

با توجه به موارد بالا کلیه نویسندگان در قبال تمامی بخش‌های مقاله مسئول هستند و corresponding author علاوه بر آن مسئول مکاتبه با ژورنال هم است. بنابراین پیشنهاد می‌شود به جای ترکیب "نویسنده مسئول" از "نویسنده مکاتبه‌کننده" یا "نویسنده رابط" استفاده شود.

* نویسنده مسئول: دکتر علیرضا منجمی (استادیار)، گروه فلسفه علم و فناوری، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ایران.
gmail.com@alireza.monajemi

دکتر مینو یغمایی (استاد)، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران. yaghmaeim@yahoo.com
تاریخ دریافت مقاله: ۹۶/۶/۱۸، تاریخ پذیرش: ۹۶/۶/۱۹

منابع

1. English Oxford Living Dictionaries. [cited 2017 Aug 29]. available from: <https://en.oxforddictionaries.com/>
2. Cambridge Dictionary. [cited 2017 Aug 29].available from: <http://dictionary.cambridge.org/>
3. Haghshenas AM, Samei H, Entekhabi N. [Millennium English-Persian dictionary]. Tehran: FarhangMoaser; 2008. [Persian]
4. Aryanpour Dictionary. [cited 2017 Aug 29]. available from: <https://aryanpour.com/>
5. About ICJME. [cited 2017 Aug 29]. available from: <http://www.icmje.org/>
6. Who is author?. [cited 2017 Aug 29]. Available from: <http://icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html#tw>